

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v exekučnej veci oprávneného: **B. I., s. r. o.**, so sídlom A., IČO: X., zastúpeného advokátskou kanceláriou A., s. r. o., so sídlom K., IČO: X., proti povinnej: **T. B.**, nar. X., M., **o vymoženie 755,91 eur s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Humenné pod sp. zn. 15Er 1011/2009, o dovolaní oprávneného proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove z 29. marca 2012 č. k. 20CoE 27/2012-73, takto

r o z h o d o l:

Dovolanie **o d m i e t a**.

Povinnej náhradu trov dovolacieho konania **n e p r i z n á v a**.

O d ô v o d n e n i e:

Oprávnený podal súdnemu exekútorovi návrh na vykonanie exekúcie na vymoženie sumy 755,91 eur s príslušenstvom. Uviedol, že exekučným titulom je k návrhu pripojený rozhodcovský rozsudok vydaný Stálym rozhodcovským súdom zriadeným pri R., a. s., so sídlom T., sp. zn. B1208087 z 20. 07. 2009, ktorým bolo povinnému uložené zaplatiť oprávnenému sumu 755,91 eur s príslušenstvom. Súdny exekútor požiadal Okresný súd Humenné o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie.

Okresný súd Humenné uznesením z 03. 11. 2011 č. k. 15Er 1011/2009-55 žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol. Poukázal na ustanovenie § 44 ods. 2 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov (ďalej len Exekučný poriadok), § 45

ods. 1, 2 a § 40 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon o rozhodcovskom konaní), § 2 a § 3 zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch účinného v čase uzatvárania zmluvy a na čl. 2, 3, 6 a 10 Smernice Rady 93/13/EHS z 05. 04. 1993o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (ďalej len Smernica). Vychádzal zo zistenia, že dňa 15. 08. 2005 bola medzi právny predchodcom oprávneného a povinnou uzavretá zmluva o úvere, ktorú súd posúdil ako spotrebiteľskú zmluvu, kde povinný je v pozícii spotrebiteľa. V danej veci bol exekučným titulom rozhodcovský rozsudok. Rozhodcovská doložka je súčasťou formulárovej zmluvy, ktorú oprávnený v rámci svojej podnikateľskej činnosti používa v prípadoch uzatvárania zmlúv rovnakého druhu a neurčitého počtu. Podľa názoru súdu je však dojednanie rozhodcovskej doložky v spotrebiteľskej zmluve neprijateľnou podmienkou. Povinný nemal možnosť podstatným spôsobom obsah predmetnej zmluvy ovplyvniť, nakoľko jej súčasťou sú aj všeobecné podmienky poskytovania úverovej zmluvy. Rozhodcovská doložka je neplatná v zmysle ustanovenia § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka s ohľadom na § 53 ods. 4 písm. r/ Občianskeho zákonníka. Rozhodcovskú doložku si povinný ako spotrebiteľ osobitne nevyjednal a nemal na výber vzhľadom na jej splnutie s ostatnými štandardnými podmienkami. Mohol len zmluvu ako celok odmietnuť alebo podrobiť sa všetkým úverovým podmienkam, a teda aj rozhodcovskému konaniu. Podľa názoru súdu dojednanie rozhodcovskej doložky a následné konanie pred rozhodcovským súdom viedli vo svojom dôsledku k tomu, že spotrebiteľovi bolo odopretá ochrana, ktorú mu poskytujú ustanovenia smernice. Na základe uvedeného súd dospel k záveru, že dojednanie rozhodcovskej doložky v predmetnej spotrebiteľskej zmluve je nekalou podmienkou, ktorá nie je pre spotrebiteľa záväzná.

Krajský súd v Prešove na odvolanie oprávneného uznesením z 29. 03. 2012 č. k. 20CoE 27/2012-73 uznesenie súdu prvého stupňa podľa § 219 ods. 1, ods. 2 O. s. p. potvrdil. V odôvodnení uviedol, že súd prvého stupňa správne prioritne riešil otázku platnosti rozhodcovskej doložky. Ak bol rozhodcovský rozsudok založený na neprijateľnej rozhodcovskej doložke v spotrebiteľskej zmluve, tak podľa § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka je neprijateľná zmluvná podmienka neplatná a teda nevyvoláva právne účinky obdobne ako keď rozhodcovskej zmluvy niet.

Ustanovenie § 53 ods. 4 písm. r/ Občianskeho zákonníka bolo upravené Občianskym zákonníkom až od 01. 01. 2008. Spotrebiteľská zmluva bola uzavretá už 15. 08. 2005. Súdu však nič nebráni judikovať nekalosť rozhodcovskej doložky podľa generálnej klauzuly podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka zakotvanej do zákona od 01. 04. 2004. Ustanovenie § 23a zákona č. 634/1992 Zb. upravovalo, že spotrebiteľskými zmluvami sú zmluvy uzavreté podľa Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, ako aj všetky iné zmluvy, ktorých charakteristickým znakom je, že sa uzavierajú vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje.

Záver o neprijateľnosti rozhodcovskej doložky odvolací súd tiež videl v geografickom faktore, keďže neprimeraná vzdialenosť od miesta rozhodcovského konania je skutočnosťou, ktorá má odradzujúce účinky pre spotrebiteľa vo vzťahu k uplatňovanému právu.

Ďalej súd uviedol, že ustanovenie § 93b zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách vyžaduje individuálne rozhodnutie spotrebiteľa o tom, že si vymieňuje rozhodcovské konanie, a to preukázateľne. Z obsahu spisu nevyplýva, že by v rámci kontraktácie došlo k naplneniu zákona, a že by s odbornou starostlivosťou príslušný zamestnanec banky najprv poučil povinnú a nechal jej priestor na rozhodnutie a voľbu.

Uznesenie odvolacieho súdu nadobudlo právoplatnosť dňa 18. 06. 2012.

Proti uzneseniu odvolacieho súdu podal oprávnený dovolanie. Svoje dovolanie odôvodnil ustanovením § 241 ods. 2 písm. a/ O. s. p. a § 237 písm. d/ O. s. p., že v tej veci sa už právoplatne rozhodlo alebo v tej veci sa už prv začalo konanie, § 237 písm. e/ O. s. p., že sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, § 237 písm. f/ O. s. p., že účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom. Ďalej svoje dovolanie odôvodnil ustanovením § 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p., že konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a ustanovením § 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p., že rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci.

Dovolateľ mal za to, že rozhodcovským rozsudkom bolo rozhodnuté v súlade so zákonom. Uviedol, že skutočnosť, že podmienky v spotrebiteľskej zmluve neboli individuálne dojednané, sama osebe nezakladá ich neprijateľnosť. To, že rozhodcovské konanie inicioval ako oprávnený z titulu neplnenia si povinnosti riadne a včas zo strany povinného, nemôže mať za následok neplatnosť rozhodcovskej doložky. Podľa jeho názoru rozhodcovská doložka bola dohodnutá v súlade so zákonom. Oba sudy nesprávne aplikovali v danej veci ustanovenie § 53 ods. 4 písm. r/ Občianskeho zákonníka, ktoré nebolo v čase dojednania rozhodcovskej doložky účinné, čím narušili princíp právnej istoty účastníkov. Predložením návrhu na uzavretie rozhodcovskej doložky si oprávnený plnil povinnosť, ktorá mu vyplývala zo zákona o bankách, ktorý je špeciálnym predpisom upravujúcim prípustnosť rozhodcovskej zmluvy a podmienky jej uzavretia v spotrebiteľských vzťahoch, kde je dodávateľom banka. Poukázal aj na nesprávnosť slovenského prekladu Smernice Rady 93/13/EHS, z ktorej súd neprijateľnosť rozhodcovskej doložky vyvodil, z čoho vyplýva, že sudy nižšieho stupňa vec nesprávne právne posúdili (§ 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.) a konanie zaťažili vadami, ktoré mali za následok nesprávne rozhodnutie (§ 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p.). Ďalej uviedol, že právoplatný rozhodcovský rozsudok má pre účastníkov rozhodcovského konania rovnaké účinky ako právoplatný rozsudok súdu a je záväzný aj pre exekučný súd a predstavuje prekážku res iudicata. Prvostupňový a odvolací súd rozhodli o neprijateľnosti zmluvného dojednania ex offio napriek tomu, že exekučnému súdu nevyplýva zo žiadneho zákonného ustanovenia oprávnenie rozhodovať o neprijateľnosti rozhodcovskej doložky. Podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku je exekučný súd povinný ex offio skúmať iba súlad exekučného titulu so zákonom, teda materiálnu a formálnu stránku vykonateľnosti tohto titulu, nie jeho vecnú správnosť (skutkové a právne závery). Zároveň uviedol, že zákon o rozhodcovskom konaní umožňuje povinnému podať v lehote 30 dní odo dňa doručenia rozhodcovského rozsudku žalobu na jeho zrušenie. Povinný v danej veci nevyvinul žiadnu aktivitu za účelom ochrany svojich práv v rozhodcovskom konaní ani v čase po jeho vydaní a súd nemá nahrádzať pasivitu spotrebiteľa. V tomto smere poukázal na stanovisko Súdneho dvora (ES) vo veci C-40/08 z 29. 01. 2008 A. T. S. proti C. R. N. v bode 47. Nesprávnym rozhodnutím o zamietnutí žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie sa dovolateľovi ako oprávnenému odoprelo právo na výkon vykonateľného rozhodnutia, čo sa rovná odmietnutiu spravodlivosti. Z týchto dôvodov navrhol, aby dovolací súd uznesenie krajského

súdu zmenil a poveril súdneho exekútora vykonaním exekúcie, alternatívne aby dovolací súd zrušil uznesenie súdu prvého a druhého stupňa a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Povinná sa k dovolaniu oprávneného nevyjadřila.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací podľa § 10a ods. 1 O. s. p. po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O. s. p.), ktorý je zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1 veta druhá O. s. p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania v zmysle § 243a ods. 1 O. s. p. najskôr skúmal, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému ho zákon pripúšťa.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O. s. p.).

V prejednávanej veci rozhodol odvolací súd uznesením. Dovolanie je prípustné proti uzneseniu odvolacieho súdu, ak a/ odvolací súd zmenil uznesenie súdu prvého stupňa, b/ odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločenstiev (§ 109 ods. 1 písm. c/) na zaujatie stanoviska (§ 239 ods. 1 O. s. p.). Podľa § 239 ods. 2 O. s. p. dovolanie je prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a/ odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b/ ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c/ ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky.

Napadnuté uznesenie odvolacieho súdu nevykazuje znaky vyššie uvedených uznesení, preto dovolanie oprávneného podľa ustanovenia § 239 ods. 1 a 2 O. s. p. nie je prípustné.

Vzhľadom na obsah dovolania ako aj na zákonnú povinnosť skúmať, či napadnuté rozhodnutie nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z procesných väd uvedených v § 237 O. s. p. (§ 242 ods. 1 O. s. p.), zaoberal sa dovolací súd otázkou, či konanie netrpí niektorou

z nich. V zmysle § 237 O. s. p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Dovolateľ vady v zmysle § 237 písm. a/, b/, c/, g/ O. s. p. nenamietal a tieto nezistil ani dovolací súd.

Dovolateľ namietal vadu podľa § 237 písm. d/ O. s. p. tvrdiac, že exekučný súd skúmaním materiálnej správnosti rozhodcovského rozsudku opätovne vec prejednal, ďalej existenciu vady uvedenej v § 237 písm. e/ O. s. p. tvrdiac, že nebol podaný návrh na zrušenie rozhodcovského rozsudku, hoci podľa zákona bol potrebný a napokon aj vadu konania spočívajúcu v odňatí možnosti konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p. z dôvodu odmietnutia práva na uspokojenie priznanej pohľadávky v exekučnom konaní, hoci zákonné podmienky na to neboli splnené a v nedostatočnom odôvodnení rozhodnutí súdov.

Podľa § 159 ods. 3 O. s. p., len čo sa o veci právoplatne rozhodlo, nemôže sa prejednávať znova.

Podľa § 103 O. s. p., kedykoľvek za konania prihliada súd na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať vo veci (podmienky konania).

Podľa § 104 ods. 1 veta prvá O. s. p., ak ide o taký nedostatok podmienky konania, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví.

Prekážka veci právoplatne rozhodnutej patrí k procesným podmienkam a jej existencia vedie v každom štádiu konania k zastaveniu konania. Táto prekážka je daná vtedy, ak v novom konaní ide o tú istú vec, resp. o to isté, čo sa prejednávalo v právoplatne skončenom konaní. O tú istú vec ide vtedy, keď v novom konaní ide o ten istý nárok alebo stav, o ktorom už bolo

právoplatne rozhodnuté a ak sa týka rovnakého predmetu konania a tých istých osôb. Ten istý predmet konania je daný vtedy, ak ten istý nárok alebo stav vymedzený žalobným petitom vyplýva z rovnakých skutkových tvrdení, z ktorých bol uplatnený, ak vyplýva z rovnakých skutkových okolností. Pokiaľ ide o totožnosť účastníkov, nie je významné, či rovnaké osoby majú v novom konaní rovnaké alebo rozdielne procesné postavenie (či ten, kto bol v skoršom konaní žalobcom, je žalobcom aj v novom konaní alebo má postavenie žalovaného, resp. či ten, kto v skoršom konaní vystupoval ako žalovaný, má alebo nemá v novom konaní procesné postavenie žalovaného). Konanie sa týka tých istých osôb aj v prípade, ak v novom konaní vystupujú právni nástupcovia pôvodných účastníkov konania, či už z dôvodu univerzálnej alebo singulárnej sukcesie.

Z obsahu spisu vyplýva, že v danom prípade konaniu v exekučnej veci oprávneného B. I., s. r. o., A., IČO: X. proti povinnej T. B., nar. X., M., o vymoženie 755,91eur s príslušenstvom vedenej na Okresnom súde Humenné pod sp. zn. 15Er 1011/2009, na základe exekučného titulu, ktorým je rozhodcovský rozsudok sp. zn. B1208087 z 20. 07. 2009, ktorý vydal Stály rozhodcovský súd zriadený pri R., a. s. nepredchádzalo žiadne iné konanie na exekučnom súde a vo veci nebolo predtým rozhodnuté.

Vzhľadom na uvedené, konanie nie je zaťažené dovolateľom namietanou vadou uvedenou v ustanovení § 237 písm. d/ O. s. p.

Dovolateľ tiež namietal, že súdy v danom prípade v rozpore so zákonom po vecnej stránke preskúmavali rozsudok rozhodcovského súdu - exekučný titul. Tvrdil, že iba v rámci konania o zrušenie rozhodcovského rozsudku (§ 40 ods. 1 zákona o rozhodcovskom konaní), za splnenia zákonom požadovaných náležitostí, je možné pristúpiť k preskúmvaniu vecnej stránky rozhodcovského rozsudku. Bol toho názoru, že exekučný súd nedisponuje právomocou rušiť či meniť rozhodnutie, ktoré je exekučným titulom. Z uvedeného je zrejmé, že dovolateľ namietal nesprávnu aplikáciu a výklad Exekučného poriadku, teda namietal nesprávne právne posúdenie veci. Dovolateľ napáda vecnú správnosť právnych záverov súdov (ich právneho posúdenia veci), na ktorých v danom prípade založili svoje rozhodnutia, preto nejde o dovolací dôvod v zmysle § 237 písm. d/ O. s. p.

Dovolateľ ďalej namietal, že konanie je postihnuté vadou v zmysle § 237 písm. e/ O. s. p., teda že sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný. V súvislosti s touto vadou tvrdil, že v danej veci súd preskúmaval materiálnu správnosť rozhodcovského rozsudku bez toho, aby bol podaný návrh na začatie konania o zrušenie rozhodcovského rozsudku, čím poprel jeho právoplatnosť a vykonateľnosť.

Občianske súdne konanie je ovládané dispozičnou zásadou a začína sa na návrh. Bez návrhu možno začať konanie vo veciach uvedených v ustanovení § 81 ods. 1 a 2 O. s. p. Ak nebol podaný návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, ide o neodstrániteľný nedostatok podmienky konania. Ak takéto konanie napriek tomu prebieha, treba ho v ktoromkoľvek štádiu konania zastaviť.

Exekučný súd v danej veci začal konať na základe žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, tzn. že v danej veci bol návrh na začatie exekučného konania podaný. V tomto prípade z obsahového hľadiska (§ 41 ods. 2 O. s. p.) nejde zo strany oprávneného o námietku nedostatku návrhu na začatie konania v zmysle ustanovenia § 237 písm. e/ O. s. p., ale o námietku, ktorou napáda vecnú správnosť postupu a právnych záverov súdov, resp. ich právne posúdenie veci.

Námietka dovolateľa o existencii vady uvedenej v ustanovení § 237 písm. e/ O. s. p. preto nie je opodstatnená.

Dovolateľ ďalej tvrdil, že konanie súdu je postihnuté aj vadou podľa § 237 písm. f/ O. s. p., ktorej sa súdy oboch stupňov dopustili tým, že jej odopreli vykonateľnosť právoplatného a vykonateľného exekučného titulu vydaného v súlade so zákonom.

Na námietku oprávneného, že exekučný súd v exekučnom konaní nie je oprávnený ex offico skúmať povahu rozhodcovskej doložky, dovolací súd prihliadal iba v súvislosti so skúmaním, či v konaní na súdoch nižších stupňov nedošlo k vade uvedenej v ustanovení § 237 písm. f/ O. s. p. resp. či v konaní pred súdmi nižších stupňov nebola oprávnenému

ako účastníkovi konania odňatá možnosť konať pred súdom. O procesnú vadu konania uvedenú v tomto ustanovení, ako správne poukázal oprávnený, ide tiež v prípade zamietnutia žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, ak pre to neboli splnené zákonom stanovené podmienky. Takým zamietnutím sa totiž oprávnenému odopiera právo na výkon vykonateľného rozhodnutia.

Podľa § 237 písm. f/ O. s. p., dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom.

Odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie taký postup súdu, ktorým znemožní účastníkovi konania realizáciu procesných práv priznaných mu Občianskym súdnym poriadkom za účelom obhájenia a ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Musí však ísť o znemožnenie realizácie konkrétnych procesných práv, ktoré by inak účastník mohol pred súdom uplatniť a z ktorých v dôsledku nesprávneho postupu súdu bol vylúčený.

V danom prípade súdny exekútor požiadal o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie na základe návrhu oprávneného na podklade exekučného titulu – rozsudku rozhodcovského súdu. Exekučný súd napadnutým uznesením žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol z dôvodu, že rozhodcovské konanie sa uskutočnilo na základe neplatnej rozhodcovskej doložky, čím rozhodcovský rozsudok nie je spôsobilým exekučným titulom na vykonanie exekúcie. Z obsahu spisu vyplýva, že prvostupňový aj odvolací súd posudzovali splnenie podmienok na udelenie poverenia súdnemu exekútorovi na vykonanie exekúcie na základe predmetného rozhodcovského rozsudku.

Pokiaľ oprávnený v návrhu na vykonanie exekúcie označí za exekučný titul rozsudok rozhodcovského súdu, je exekučný súd oprávnený a zároveň povinný riešiť otázku, či rozhodcovské konanie prebehlo na základe platnej rozhodcovskej zmluvy alebo rozhodcovskej doložky.

Skúmaním platnosti rozhodcovskej doložky (dohodnutej v rámci daného spotrebiteľského vzťahu, ktorý je právne založený spotrebiteľskou zmluvou - zmluvou o úvere) súdy v exekučnom konaní nepreskúmavali vecnú správnosť rozhodcovského rozsudku, ale len realizovali svoje oprávnenie vyplývajúce zo zákona, a to z ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, t. j. oprávnenie posúdiť, či tento exekučný titul nie je v rozpore so zákonom.

Rozhodcovský rozsudok vydaný v spotrebiteľskej veci je ako exekučný titul v rozpore so zákonom, ak rozhodcovská zmluva (či už uzavretá vo forme osobitnej zmluvy alebo rozhodcovskej doložky), na ktorej sa zakladá právomoc rozhodcovského súdu, nebola vôbec uzavretá alebo bola uzavretá neplatne. Nedostatok právomoci rozhodcovského súdu, odvíjajúci sa od neexistencie či neplatnosti rozhodcovskej zmluvy, má v spotrebiteľskej veci za následok materiálnu nevykonateľnosť (nezáväznosť) rozhodcovského rozsudku. Takúto interpretáciu ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku vyžaduje účel právnej úpravy premietajúcej sa v právnych predpisoch na ochranu práv spotrebiteľa tvoriacich samostatné odvetvie práva, a to spotrebiteľské právo. Týmto účelom je odstránenie značnej nerovnováhy v právach a povinnostiach založených spotrebiteľskou zmluvou ku škode spotrebiteľa.

Oprávneniu súdov v exekučnom konaní skúmať právomoc rozhodcovského súdu v súvislosti s existenciou rozhodcovskej zmluvy, resp. s jej neplatnosťou, nebránia ustanovenia zákona o rozhodcovskom konaní, napr. § 21 ods. 2 alebo § 40 ods. 1 písm. c/ tohto predpisu. Tieto ustanovenia sa týkajú všeobecne účastníkov rozhodcovského konania, ktorými môžu byť aj iné subjekty než spotrebiteľ. Kým nevyužitie postupu podľa týchto ustanovení v prípade iných účastníkov rozhodcovského konania znamená stratu možnosti skúmať a spochybňovať rozhodcovskú zmluvu, a tým aj právomoc rozhodcovského súdu v konkrétnej veci (pretože inak by tieto ustanovenia strácali svoj zmysel - boli by nadbytočné), v spotrebiteľských veciach tomu tak nie je. V spotrebiteľských veciach je zvýraznený princíp ochrany práv spotrebiteľa, čo znamená, že aj keď účastník rozhodcovského konania, ktorým je spotrebiteľ, nevyužije možnosť spochybniť existenciu alebo platnosť rozhodcovskej zmluvy podľa ustanovení zákona o rozhodcovskom konaní, je exekučný súd oprávnený a zároveň povinný skúmať existenciu alebo platnosť rozhodcovskej zmluvy a v prípade zisteného nedostatku v tomto smere konštatovať rozpor rozhodcovského rozsudku so zákonom, znamenajúci materiálnu nevykonateľnosť tohto

exekučného titulu. Takýmto postupom exekučný súd napĺňa príkaz vyplývajúci z princípu ochrany práv spotrebiteľa. V preskúmvanej veci súdy v exekučnom konaní správne konštatovali neprijateľnosť a tým aj neplatnosť rozhodcovskej doložky z dôvodu, že nebola individuálne dojednaná a že spôsobovala nevyváženosť v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech povinného. Listiny predložené oprávneným takýto záver umožňovali. Zo zmluvy o úvere uzavretej medzi oprávneným a povinným vyplýva, že rozhodcovská doložka bola medzi zmluvnými stranami dohodnutá už podpisom zmluvy, keďže jej súčasťou sú (ako predtlačенý formulár) Obchodné podmienky pre úver, a teda aj rozhodcovská doložka obsiahnutá v týchto podmienkach. Dovolací súd sa stotožnil aj s dôvodmi, ktorými súdy v exekučnom konaní odôvodnili nevyváženosť dohodnutej rozhodcovskej doložky. Preto správnym rozhodnutím o zamietnutí žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie súdy neodňali oprávnenému možnosť konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p.

Oprávnený v dovolaní ďalej tvrdil, že konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p.). Iná vada konania je procesná vada, ktorá na rozdiel od vád taxatívne vymenovaných v § 237 O. s. p. nezakladá zmätočnosť rozhodnutia. Je právne relevantná, ak mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Dovolací súd môže pristúpiť k posúdeniu opodstatnenosti tvrdenia o existencii tohto dovolacieho dôvodu až vtedy, keď je dovolanie z určitého zákonného dôvodu prípustné; o tento prípad ale v prejednávanej veci nejde.

Záverom dovolací súd k námietkam dovolateľa ohľadne nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.) dodáva, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis, alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Nesprávne právne posúdenie veci je síce relevantným dôvodom, samo osebe ale prípustnosť dovolania nezakladá (nemá základ vo vade konania v zmysle § 237 O. s. p. a nespôsobuje zmätočnosť rozhodnutia).

Z dôvodu, že v danom prípade prípustnosť dovolania nemožno vyvodit' z ustanovenia § 239 O. s. p., ani z ustanovenia § 237 O. s. p., Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie odmietol podľa § 243b ods. 5 O. s. p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O. s. p. ako smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné.

Dovolací súd úspešnému povinnému náhradu trov dovolacieho konania nepriznal, pretože mu žiadne nevznikli (§ 243b ods. 5 O. s. p. v spojení s § 224 ods. 1 O. s. p., § 142 ods. 1 O. s. p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 28. februára 2013

JUDr. Alena Prieceľová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Mgr. Monika Poliačiková